SAMFUNDSFAG - 9.K – 26/27

Årsplan for samfundsfag skoleåret 26/27

I undervisningen i samfundsfag i 9.K i skoleåret 26/27 kommes der til at arbejdes med de følgende hovedemner. Derudover vil der inddrages aktuelle emner og temaer fra elevernes hverdag, hvor det giver mening. Undervisningen er tilrettelagt ud fra Gyldendals fagportal, men der vil også blive inddraget andre supplerende materialer og medier når og hvis det er aktuelt.

I løbet af året vil vi arbejde os igennem følgende emner: Demokrati på flere niveauer, Jagten på Danmark, Globalisering, En fri og lige verden

De første lektioner er intro/repetition

Demokrati på flere niveauer

Inden for emnet demokrati kommer eleverne blandt andet til at arbejde med følgende problemstillinger:

- Hvilke forskellige opfattelser af demokrati findes der?
- Hvordan kan man selv deltage i demokratiet og få indflydelse?
- Hvordan fungerer demokratiet på forskellige niveauer?

Herigennem vil der blandt andet blive arbejdet med følgende faglige begreber: Borgerforslag, direkte og repræsentativt demokrati, etos, logos og patos, EU, FN, folkeafstemning, folkestyre, folketingsvalg, grundloven, ideologi og forskellige ismer, magtens tredeling, stemmeret og ytringsfrihed.

Dette for at eleverne skal kunne:

- opnå kendskab til forskellige opfattelser af, hvad demokrati er, fx direkte demokrati og repræsentativt demokrati.
- kunne diskutere forskellige synspunkter på, hvornår en beslutning er demokratisk.
- få viden om, hvad demokrati kan betyde på forskellige niveauer: I familien, i skolen, i samfundet, i Europa og i verden.
- forstå, hvordan det politiske system fungerer i Danmark, og hvordan love bliver til.

- kunne forholde sig til, hvordan man får indflydelse, og hvordan man selv kan deltage i demokratiet.

Jagten på Danmark

Inden for dette tema kommer eleverne til at arbejde med de sociale og kulturelle forhold i Danmark, samt den danske økonomi. Inden for emnerne kønsligestilling, velfærdssamfundet og ytringsfriheden, vil eleverne skulle forholde sig til blandt andet disse problemstillinger:

- Kønsligestilling er en værdi om, at mænd og kvinder bør have samme rettigheder og muligheder i livet. Men hvad betyder det egentlig? Og hvad er kønsligestilling for dig?
- I velfærdssamfundet støtter vi hinanden ved at betale skat til en stor fælles kasse. Pengene omfordeles så via en lang række ydelser til borgerne. Men hvor meget bør staten tage ansvar for?
- Alle danskere har ret og frihed til at ytre sig. Men er ytringsfriheden ukrænkelig? Må vi med andre ord sige lige, hvad der passer os, eller er der grænser? Og hvor går de?

I arbejdet med problemstillingerne vil disse faglige begreber blive berørt: #MeeToo, censur, danskhed, demokratiopfattelser, frihed, fællesskab, ghetto, kultur, ligestilling, marginalisering racisme, retsstat, rettigheder, social differentiering, sociale medier, velfærdssamfund

Dette skal sætte eleverne i stand til at:

- kende til privatøkonomiske problemstillinger og valgmuligheder.
- kunne beskrive forskelle i mænd og kvinders uddannelsesvalg og indtægter.
- have viden om socialisering og identitetsdannelse.
- kunne anvende fagligt relevante begreber.
- kunne analysere konkrete eksempler på globale, kulturelle fænomener.
- kunne tage stilling til de sociale mediers demokratiske betydning.
- kunne analysere sociale forskelle med begreber om social differentiering.
- kunne diskutere ligestillingsproblematikker med afsæt i fakta.
- kunne diskutere kulturs betydning for individer og grupper.

- kunne bruge deres viden om og brug af de sociale medier til at diskutere de sociale mediers betydning for et demokratisk samfund.
- kunne diskutere demokratiopfattelser og egne muligheder for deltagelse i demokratiet.
- kunne diskutere sammenhænge mellem demokrati og retsstat.
- kunne begrunde deres stillingtagen.

Globalisering

I arbejdet med globaliseringen tages der udgangspunkt i følgende faglige begreber og problemstillinger:

Fairtrade, forbruger, forurening, globalisering Interesseorganisationer, kultur, organiseret kriminalitet, politisk forbruger, produktion, terrorisme.

- Hvilke fordele og ulemper er der ved globaliseringen?
- Hvilken rolle spiller udlandet i det økonomiske kredsløb?
- Hvad er vores egen rolle i globaliseringen?

Dette for at eleverne kan:

- opnå viden om globaliseringens fordele og ulemper.
- kunne diskutere forskellige opfattelser af og syn på kultur.
- have viden om udlandets rolle i det økonomiske kredsløb.
- kunne analysere deres eget forbrug af varer og medier.
- blive bevidste om deres egen rolle i globaliseringen.
- kunne komme med forslag til politiske løsninger på nutidige globale udfordringer.

En fri og lige verden

- Hvad betyder menneskerettighederne for forståelsen af frihedsbegrebet?
- Hvornår er et land frit?
- Skabes udvikling bedre gennem handel mellem lande og udviklingen af demokrati end gennem økonomisk bistand?

Herigennem arbejdes med følgende faglige begreber: Censur, fattigdom, fattigdomsgrænse, forsamlingsfrihed, frihandel, frihed, korruption, kønskvoter, lighed, pligter, rettigheder, tortur, udviklingsbistand, ytringsfrihed.

For at eleverne skal:

- have kendskab til, hvordan man måler levestandard, lighed og frihed.
- kende til menneskerettighederne og deres betydning for forståelsen af frihedsbegrebet.
- kunne diskutere forskellige former for udviklingsarbejde herunder FN's Verdensmål og Danmarks bistandsindsats.
- kunne forholde sig til forskellige politiske partiers forståelse af begreberne lighed og frihed.
- kunne diskutere lighed og frihed nationalt og globalt.